

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
 Negyedévre . . . 2 korona.
 Félévre 4 korona.
 Vidékre postán küldve:
 Negyedévre . . . 3 kor. 50 fil.
 Félévre 7 kor. - fil.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS ÚJSÁG)

Megjelen minden nap, hétfő és ünnepnapon kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budainagy-útca 151. szám,
 hova a lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok intézendők.
 Telefon: 141. szám.

Egyes szám ára 2 fillér.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Felolós szerkesztő: HAJDÚ JÓZSEF.

Az új ipartörvény.

A kisiparos mostoha gyermeke volt az államnak, jogai nem voltak körülírkalmazva, de kötelezettségei súlyos teherként neheztedek rá. Ezen az állapoton akart változtatni Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, ki a parlament előtt még minisztersége legelején gyakran odanyilatkozott, hogy az ipartörvény revízióra szorul. Az ipartörvény tervezetének nagyobb része már kész és egy tekintélyes kötetben jelent meg, címe: *Törvényjavaslat az ipar gyakorlásáról, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelméről.* Ez a kötet, mely mostan látott napvilágot, még nem teljes, de a maga egészében önálló munka, mely 28 fejezetből és 540 szakaszból áll.

Két nagyon fontos része a javaslatnak, mely a sztrájkról és a békéltetésről szól, még csak most van szövegezés alatt, de erre a két pontjára kellett a legnagyobb súlyt helyezni a törvényhozónak, mert legfontosabb része is a javaslatnak. A munkás és a munkaadó közötti viszonyt van hivatva körüljárni, ép azt a részét a régi ipartörvénynek, mely legkevesébbé tökéletes.

A revizionális törvényjavaslat megjelent részének fontosabb pontjai a következők:

Az iparüzés. Ennek a címnek különösen fontos pontja a második fejezet, mely a képesítéshez kötött iparágakkal foglalkozik. És itt leginkább ágazik el az új törvény a régítől, mert magában a törvényben állapítja meg a képesítéshez kötött iparágakat, de felhatalmazza egyszersmind a kereskedelmi minisztert arra, hogy kiegészítse rendeletileg a felsorolt iparágakat. Fontos pontja a törvény ezen részének az is, hogy csakis azon iparosoknak engedi meg a tanulótartást, kik leteszik a mestervizsgát, vagy pedig egyébként olyan iskolai képzettséggel rendelkeznek, mely őket a tanulótartásra alkalmassá teszi.

Az iparoktatás. A kötelező tanoncoktatás mellett szervezi az új törvény az u. n. továbbképző tanfolyamokat is. A tanonciskolákban tandíj nem szedhető, a szegényebb sorsu tanulókat az iskola saját költségén látja el taneszközökkel is.

A munkásvédelem. Ezen pont kiterjed: a munkaidőre, a munkaviszonyra, az egészség és testi épség vé-

delmére, felügyeletre és munkaközvetítésre. A munkaidő megállapítása tekintetében a javaslat csakugyan európai magaslaton áll. Általában tiltja az új törvény a 12 éven aluli gyermekek ipari foglalkoztatását és csakis kivételes esetekben, az egészségügyi szabályok és minden egyéb kautélák megléte esetén engedi azt meg. Éjjeli foglalkoztatás általában tilos. Felöltetekre nézve a munkaidőt nem szabályozza, csak az üzletek nyitási és zárási idejét állapítja meg. Ezzel az u. n. záróra harcokat és folytonos tüntetéseket akadályozza meg egyrészt, a kereskedelmi alkalmazottak tulságos igénybe vételét másrészt. A munkaközvetítést ugyszólván általános kötelezettséggé teszi. A 10,000 lakosnál nagyobb terjedelmű községek kötelesek munkaközvetítő hivatalt szervezni és fentartani. A kereskedelmi és iparkamarák területén pedig *kerületi*, a fővárosban pedig *országos munkaközvetítő hivatalt* szerveznek.

A pár sorban vázolt néhány pontból is láthatjuk, hogy az új törvény két szempontot tartott szem előtt: Létrehozni az összhangzást munkaadó és munkás között, megszüntetni akarja a bizalmi férfi rendszert, melyet a szocialisták honosítottak meg és melyet a munkásságnak - jobb hiányában -- el kellett fogadni. Reméljük, hogy a törvény a maga egészében meg fogja állani a helyét.

Hol a demokrácia?

Keressük, de — nem találjuk.

Az annyira széttagolt magyar társadalmat csak az egészséges nemzeti demokrácia volna képes egygyé tömöríteni. Hangoztatják ugyan százan, meg ezren, hogy a demokrácia uralmát éljük, ámde ez nem igaz.

A kormánytól lefelé minden rendű és rangú emberből kiüt az arisztokrata gőg s ez szedi szét megszámlálhatatlan tagokra a társadalmat. Nem azért akar egyik ember a másiknál különb lenni, hogy így vetélkedve a hazának boldogulást szerezzen, hanem hogy lenézhesse a többi, hogy hiuságát kielégíthesse. Mert ha nemes versenyre kelnének a honfiak, akkor megkapná mindenki a megérdemelt jutalmát és tiszteletét, akkor a köteles tiszteletnek nyilvánítása nem párosulna sohasem irigységgel és alattomos áskálódással.

A demokratizmus nálunk csak arra jó, hogy azok, akik lényegét éppen nem ismerik, azok dobhassák oda másoknak, hadd rágódjanak rajta. Ez az oka, hogy oly kevesen képesek annak valódi értel-

mét felfogni. Látjuk a büszke, gőgös egyént, ki felfuvalkodottságában hódolatot követel tőlünk s halljuk szájából a demokráciát elzengeni; igazán csodálkozunk, mi hát az a demokrácia, hol van és kinél talál ató?

Van egy büszke gentry, kiáll a nép közé, beszélni kezd, de csak akkor, amikor a pódiumra lép, hol — nem létező egyéni szép tulajdonságait mutatja be szóval, elmondja, milyen barátja a népek, mennyire imádja a demokráciát s mikor megkapja az éljenti, hivatalt és — tekintélyt, persze mindenre törekszik, csak a demokrácia megvalósítására nem.

Nézzük a tisztviselői osztályt! A legszigorubb elkülönzés: képzettség, szak- és rangosztály szerint. És itt is felhangzik ugyanannyiszor a demokrácia jelszava. A főnökök, előljárók, a magasabb fizetésűek mintha karót nyeltek volna, olyan gőgösek, olyan dolyfősek. Nemesak hogy nem egyesítik, de sőt szétrobbantják még a hasonló foglalkozásúakat is. Innen magyarázható az a körülmény, hogy a tömörülés a legnehezebben megy a tisztviselőknél.

A gazdag és büszke vállalkozó, ki undorodik az iparostól, ha szüksége van rá, még irásban is kiadja, hogy ő iparos. Legyen csak vége a választásnak, vagy érje el egyik-másik esetben célját s kérdezzük meg tőle, iparos e, mit fog választani. Pedig ez még a leghangosabb demokrata. És még sem látjuk soha sem abban a körben, amelybe oly méltóságosan alászállott.

Tekintsünk a katonaság, a papság életébe. Mennyire elkülönítik magukat a polgárságtól, államot alkotnak az államnan. Hogy ilyen körülmények között sem egységes társadalomról, sem nemzeti demokráciáról szó sem lehet, az bizonyos.

SZINHÁZ.

Műsor

— 1908. február hó 13-tól február hó 16-ig. —
 Csütörtökön: **Casanova.** (Páros bérlet.)
 Pénteken: **Vig özvegy.** (Félarakkal.)
 Szombaton: **Böregér.** (Páratlan bérlet.) Szokner Antal ujdonsága.
 Vasárnap délután: **Böregér.** (Félarakkal.) Este: **Két pisztoly.** (Páros bérlet.)

**** Leányka.** A tavalyi műsor egyik legsikerültebb darabját, a bájos, poétikus daljátékot elevenítették fel tegnap este igen élvezetes sikerült előadásban, Teleki Margitot Gerlaci Hermin játszotta teljesen megfelelő a szerep követelményeinek. Jóleső, diszkrét finomsággal játszott és ha talán éneke ellen emelhető lenne is valamelyes kifogás, alakítása egészben véve sikerültnek mondható; a közönség tüntető rokonszenvére, tapsaira ez estén is méltán rászolgált. Halász Ede férfias, magyaros Thököly Imre volt és egy pár dalát igen szépen, érzéssel énekelte. A humorról Szűcs Irén, Heltai és Czákó gondoskodtak és hogy sikerrel, bizonyította a folytonos, meg-megújuló nevetés,

A Barna Sándor-féle tömegbutor
butor-raktárban levő
 — helyszüke miatt — minden **elfogadható árban eladó.**

amely az egész estén át ismételt felhangzott. Kisebb szerepeikben is igen ügyesek voltak Radó Anna, Paxy, Cakóné, Beleznai és Rogoz.

NAPI HIREK.

Lakásinség.

Nem akarnak építkezni.

Néhány nap óta sűrűn keresik fel intelligens uri emberek szerkesztőségünket s miután a kiadóhivatalban elintézik a lakást kereső hirdetéseket, panaszzal fordulnak hozzánk. Egy állami tisztviselő többek között így panaszkodott:

— Teljes lehetetlenség ebben a városban családost embernek megfelelő lakást kapni. Én amióta itt lakom, egyebet nem tettem, mint lakás után kóborogtam. Mindenütt kinevették s a nevetés mögött ott lappangott a guny. Mit akar uraságod, lakást? — úgy látszik, teljesen idegen.

Mi az oka ennek a miserábilis állapotnak? Könnyű reá felelni. A maradi szellem, amely Kecskemét életét megüli.

Ebben a városban nincs vállalkozási kedv, nincs hajlandóság a gazdasági életre. Akinek pénze van, az begubózza reá ül kincses ládjára s nem jut eszébe, hogy azt a pénzt kitűnően forgathatná. Hiszen az előttünk levő példák bizonyítják, hogy Kecskeméten a bérház építkezés a legjobb vállalkozás. Igaz ugyan, hogy az utóbbi években a folytonos sztrájk és a rémitő munkabérek miatt szinte lehetetlen vállalkozás volt az építkezés. De nem igen építettek itt akkor se, a mikor még jobb viszonyok voltak e tekintetben.

Ahány új épületet emeltek pedig ebben a városban, annak lakosztályait jóformán már akkor lefoglalták a bérlők, a mikor az épület fundamentumát még le sem helyezték. Egy házépítő részvénytársaság kitűnően tudna prosperálni Kecskeméten. És ha már a magánvállalkozás ennyire renyhe, egy uzoramentes építő-társaságra valóban olyan szükségünk van, mint a mindennapi kenyérre.

Hogy egészséges és olcsó munkáslakásokra is szükség volna Kecskeméten, ezt talán legelőször kellett volna mondani. Ez azonban annyira fontos dolog, hogy a vele való foglalkozást más alkalomra tartjuk fenn magunknak.

Kecskemét, február 12.

— **A városok az adóreform ellen.** Említettük annak idején, hogy a főváros törvényhatósága közgyűlést tartott az adóreform ügyében és elhatározta, hogy a városok együttes akciót indítanak az egyenes adók tervezett reformja ellen, mely a városokat fogja legjobban sújtani. A városok értekezlete ez ügyben február 26-án délelőtt tíz órakor kezdődik a Váci utcai város házában. Kecskemét városához ma érkezett le Bárczy István polgármesternek erre az értekezletre szóló meghívója. „Megvizsgáljuk, ugymond a meghívó, hogy az adóreform ró e újabb terhet a lakosságra, hogy az új adó milyen mértékben nehezíti a városi népességre, hogyan oszlik meg a különböző foglalkozásuk között és nem hárt-e az adófizetőképességet meghaladó terhet a polgárságra. Megállapítjuk, hogy mennyiben jogosak a fölmerült aggodalmak és tárgyalásaink eredményéhez képest a városi polgárság és a városi háztartás közös érdekeinek egyesült erővel kívánunk érvényt szerezni.”

— **Nagy alapítvány kecskeméti tanulók számára.** Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról az alapítványról, amelyet K. Liphay Pál kecskeméti földbirtokos tett az egyetemen tanulmányi célokra. Az örökösök perrel támadták meg ezt a végrendeletet s a pör folyamán megindult egyezkedési eljárások során az egyik örökös Domokos Gáborné született Liphay Mariska a megkötendő egyezség főfeltételül azt kötötte ki, hogy az alapítvány kamatai elsősorban rokon pályázóknak, ilyenek nem léteben pedig kecskeméti származású, szegénysorsú tanulóknak adassanak. Az alapítvány odaitelésénél pedig Kecskemét városa bemutatási illetőleg ajánlási joggal bírjon. Az örökösök ez ügyben kérvénnyel fordultak a városhoz, hogy az alapító levélnek ilyen értelemben való megváltoztatása végett a városi tanács intézzen fölterjesztést a miniszteriumhoz, ahol az ügy most döntés alatt áll. A városi tanács a nemeslelkű urinőnek Kecskemét városáról való gondoskodását mély köszönettel és hálával fogadta s elhatározta, hogy ez ügyben a közoktatásiügyi miniszterhez fölterjesztést intéz. Mivel pedig nem csekélyesről, hanem nyolc kecskeméti szegény tanulóknak évi 800 koronával való segítéséről van szó, tanulmányaik teljes befejeztéig, nagyon megérdemlené a nemes ügy, ha nemesak egyszerű fölterjesztéssel fordulna a város a

miniszterhez, hanem minden lehető elkövetve a nagy alapítvány megszerzése érdekében.

— **Darányi miniszter a siketnémákért.** Az egész országban közszeregetben álló földmivelésügyi miniszterünk, Darányi Ignác újabb a siketnémák számára adományozott államsegélyekkel tesz tanúbizonyságot arról, hogy minden lehető alkalmat megragad, hogy Magyarország földmivelésügyének magasabb munkáját előbbre vigye. Kada Elek, városunk polgármestere, a siketnémák intézete felügyelő bizottságának nevében ugyanis kérvényt intézett a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a szegénysorsú földműves szülők siketnéma gyermekei nevelésére nyújtson segédkezet. Darányi földmivelésügyi miniszter méltányolva a polgármester kérését, 1000 korona államsegélyt engedélyezett az intézet szegénysorsú, földműves szülőktől származott siketnéma gyermekek gyakorlati nevelésére. A napról napra érkezett segélyek biztosítják a városunkban ezelőtt már 8 évvel alakult siketnéma intézet jövőjét amely jelenleg már 8 osztályu s nyolcvan gyermeket részesít a tanítás áldásaiban. Csak az intézet új helyiségének felépítése késik, dacára annak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter már ehhez is 100000 korona tőkének megfelelő évi lakbér hozzájárulást ígért, amire pedig az intézet létesítése alkalmával nem kötelezte magát. Node majd az iskola kibontakozik az éji homályból!

— **A függetlenségi kör táncestélye.** A Kecskeméti Felsőkerületi Függetlenségi és 48-as Párt és Népkör könyvtára javára 1908. február 23-án, saját helyiségében, V. tized, Klapka u. ca 166. szám alatt, jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. Belépti-díj: személyenként 1 kor. 20 fillér. Kezdeté este 7 órakor.

— **Kereskedők társulata.** Ugy értesülünk, hogy a fűszer- és vegyeskereskedők múlt év szeptember havában tartott előértekezletükön a társulásra hozott határozatuk rövid időn belül meg fog valósulni, mert az alakuló közgyűlést még e hó folyamán megfoglalják tartani, mert az értekezlet elnöke Francsek József kereskedő, ki eddig akadályozva volt megbízásának eleget tenni, az alapszabályokat már elkészítette, amiért is már semmi akadály sincs a megalakulás útjában. Szerintünk a mai nehéz megélhetési viszonyokat csak egyesüléssel, társulással

TÁRCA.

A női munkakör térfoglalása.

Írta: Hanusz István.

Felolvasatott a Katona Kör kulturális felolvasó estélyén.
(Folytatás) 5

Boroszlóban zoológiai intézethez neveztek ki nő asszisztent, tanársegédet 1900-ban mint olyant, ki a szakmájából doktorátust tett. 1902. októberben berlini közhőrházban segédorvosul egy kisasszony doktort alkalmaztak.

Egy fiatal elhalt orosz mérnök 4 millió koronát hagyományozott Moszkva városnak női egyetem alapítására és azt az orosz második székváros 12000 korona hozzátevéssel valósította meg. Japánban is létesül Tokióban műegyetem, a neve Nohonshori Daigaku leányiskola.

A berlini egyetem 1898-ban 163 hölgy iratkozott, 104 német birodalmi, 26 orosz, 24 amerikai, 3 angol, 2 osztrák, Svédországból, Dániából, Romániából, Bulgáriából 1—1, a 163 között 12 férjesasszony. Evangélikus teológiára ment 7, államtudományra 6 jogra 3, orvostanra 3, a többi a bölcsészeti kar hallgatója lett, 18-an a matematikai előadásokat látogatták.

A párisi Sorbonne egyetemen 1899—

1900-ban 456 nő iratkozott be irodalmi szakra 263, orvosira 129, khemia és matematikára 35, gyógyszerészetre 25, jogra ugyanannyi, közöttük 274 külföldi.

Olaszországban 1900. folyamán 250 nő iratkozott egyetemre, gimnáziumban 1693 járt, reáliskolában 3900; 1897 óta ott 255 nő jelentkezett államvizsgálatra, közöttük 140 a nyelvészeti szakon, 37 a bölcsészetre, 30 fizikára, 19 matematikára; orvosi szigorlatot állott ki 24, jogit 4, — de oly kedvező anyagi viszonyok között élnek, hogy 237 nem a szaktudásból tartja fenn magát, hanem a legszebb hivatalt, a háztartásit tölti be és ez a legszebb hivatása, kiküldelése bármely hölgynek.

1900-ban Oroszország orvosai között 624 hölgy volt, a szentpétervári egyetem orvosi karán pedig 1900-ban, 1902-ben tanultak; ez a szakosztály 1897. óta kizárólag az övéké volt és 1901-ben 800-an kaptak orvosi gyakorlatra jogosító oklevelet. Egyéb tudománykarok előadásait is hallgatják orosz hölgyek akik neve kurszinszki; a legnagyobb részt vagyon-talan családokból valók és hihetetlen nélkülözésben töltik munkás fiatalságukat.

A moszkvai diákhölgyeket segítő egyesület olyanokat támogat, kik orvosi vagy legalább babaasszonyi pályára készülnek. Némely ilyen diákleány havi pénze 2—7 rubel (9—21 korona), abból

kell előteremtenie a lakását, ruházatát és élelmezését.

Leginkább theán és kenyéren sanyarognak, mert rendes ebédre, vacsorára anynyiból nem futja, naponta legalább is 6 kopekába kerülne. Hozzájuk mértén jólétben él az orosz paraszt (muzsik) is. Egyik-másiknak napi költségre alig van többje 15 fillérenél.

A diák kisasszonyok kora 17—40 év között jár, az idősek előbb tanítoskodtak, úgy szereztek össze valamit, hogy egyetemre mehessenek. Mivel pedig a kis gyűjtött tőke hamar fölmege, a segítő egyesületekre szorulnak és olyan az egyetemi hallgatóknak 85—90 százaléka.

Oroszországban 1902. nov. 22-én 120 nőhallgatót avattak gyakorlóorvossá. Nem történt hasonló 15 év óta; az a 100 orvosnő, akik addig praktizáltak, II. Sándor cári idejében szerezték meg okleveleket. 1888-ban beszüntették az egyetemeken a nőknek való előadásokat, mert a kisasszony diákok erősen beleavatkoztak a forradalmi mozgalmakba, de III. Sándor cári neje is ellenezte a nők magasabb fokú tanulását, hogy őket a valódi hivatásukhoz visszatérítse. A mai cárné ellenben kieszközölte, hogy 1898-ban újra megnyílt részükre az orvosi kurzus és 5 év alatt végezték el tanulmányaikat, nem doktori diplomát kaptak, hanem szabadalmat a gyógyításra női és a gyermeki betegségekben. (Folyt. köv.)

lehet könnyíteni, azért is hisszük, hogy kereskedőink között alig fog akadni egy, aki ezen a városunk minden fűszer- és vegyeskereskedőjének ügyét, érdekét felkarolni akaró társulat megalakulását ne tartaná szükségesnek.

— **A Slavianszky hangverseny** iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg városzerte. E hangverseny tudvalevőleg e hó 16-án lesz az Iparos-Otthon termében, de máris erősen vásárolják a belépti jegyeket. Slavianszky hírneves orosz népdal énekesnek ez egyszersmind 50 éves jubileumi és bucsuhangversenye lesz. Társulata 40 tagból áll. Helyárak: számozott ülőhelyek 4, 3 és 2 korona, földszinti állóhely 1 K. 20 f., karzati jegy 1 K. — Jegyek előre válthatók a Gallia-féle könyvkereskedésben. A dalársulat e héten Temesvárott és Szegeden fog hangversenyt tartani; ott is mindenütt nagy érdeklődéssel várják.

— **Tisztújító közgyűlés.** A Joghallgatók Segítő Egyesülete ma délután tartotta a félévzáró közgyűlését. A régi tisztikar felmentése után a közgyűlés ismét megválasztotta elnökké Tóth István II. éves joghallgatót. Az új tisztikar a következőkép alakult meg: alelnök Balogh László I. é. jh., főjegyző Fritz Miklós I. é. jh., aljegyző Rapcsányi István I. é. jh., ügyész Garzó Sándor II. jh., háznagy Bartek Lajos II. é. jh., alháznagy Mezei Sándor I. é. jh., főkönyvtáros Szabó Márton II. jh., alkönyvtáros Stadler István I. é. jh., pénztáros Hankovszky Jenő II. é. jh., ellenőr Benesik Géza II. é. jh.

— **Szabadságon.** Domján József adóügyi alszámvevő rongált egészségi állapotának helyreállítása végett a tanáestól 2 havi szabadságot kér.

— **Jótekonycélú multság.** A kecskeméti szegény izr. tanulókat segélyező egyesület, mint már egy ízben jeleztük is, február hó 29-én (szombaton) jótekonycélú táncmultságot rendez a Kereskedelmi Kaszinó összes termében hangversennyel egybekötve. A hangverseny műsora ének, zeneszám és szavaltból fog állani, azonkívül színre kerül egy alkalmiszindarab: *A közös konyha* című parodisztikus bohóság, a melyet helyi szerző írt és amely bohóságban a szerepeket helyi műkedvelők játsszák.

— **Gazdák adókönyveinek felülvizsgálása.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület legújabbán elhatározta, hogy az üzemi osztálya munkakörébe felveszi az adókönyvek felülvizsgálását és a három éven belüli el nem évült adótulfizetések visszatérítését kieszakozli. Az üzemi osztály ezenkívül az O. M. G. E. érdeklődő tagjainak felvilágosítást nyújt mindennemű adóügyben. Bizonyára szívesen vennék a mi gazdáink is, ha a Kecskeméti Gazdasági Egyesület is követné e tekintetben is az O. M. G. E. t.

— **A tartalékosok fegyvergyakorlata.** A hadügyminiszter a közös hadsereg hivatalos lapjában ma teszi közzé a tartalék és póttartalék ezidei fegyvergyakorlataira vonatkozó rendelkezését. Elrendeli, hogy fölöttes katonai hatóság a fegyvergyakorlat idejének megállapításában a tartalékos polgári foglalkozására és keresetére is tekintettel legyen. Földműveléssel foglalkozó tartalékost a mezői munka és az aratás idején nem hívják be fegyvergyakorlatra s aratáskor a békeállomány kiegészítésére is csak más foglalkozással bíró tartalékost, vagy póttartalékost hívnak be szolgálatra. A tartalékos gyalogos katona, ha állandóan a hadtest kerületében lakik, ahol ezrede állomásozik, annál a századnál végez tizenhárom napig tartó fegyvergyakorlatot, amelynél szolgált. A békelétszám kiegészítésére fegyvergyakorlatra behívott póttartalékost huszonnyolc napra hívják be, oly módon, hogy az ezred békelétszáma mindig be legyen töltve s ezt a legénységet az ezred békelétszáma számára számítják.

— **Szódavizgyárosok** legelőnyösebben szerzik be szénsavszükségletüket a kartellen kívüli Muschong buziásfürdői szénsavműveknél, melyek a világhírű buziásfürdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat, mely a szódaüveg fejet egyáltalán nem fogja, miáltal a gyáros tetemes megtakarítást ér el. Nagyobb szükségletnek mielőbbi fedezését ajánljuk, mivel a nagyszámú megrendelések a beérkezés sorrendjében eszközöltetnek.

— **Szerencsétlenség a vonaton.** A szegedi rendőrséget táviratilag arra kérte ma a kecskeméti állomásfőnökség, hogy hullaszállító kocsit rendeljen ki az állomásra, mert a budapest—szegedi vonaton egy ember meghalt. A szegedi rendőrség kirendelte a mentőket, de a halott nem érkezett meg, mert Félegyházán kitétek a vonatból.

— **Szahara Bugacon.** A nagy hóviharakkal kapcsolatos hófúvások meghozták kellemetlenségeiket a városban is, de még sem oly nagy mértékben, a mint az a tanyákon, a sik pusztaságban történik. Ime egy eset. Szóts Sámuel adóvégrehajtó a héten három napig kint járt Bugaconostoron, a hol csak annyi fát találni, amennyi elegendő a határjelzésre. Több ízben elakadt a mély hóban úgy, hogy lehetetlen volt menekülnie. A kocsis nagy fáradsággal elment egy néhány kilométernyire az egyik tanyába, ahonnan négy ökröt hoztak és kimentették a benrekedtet. Ez másnap, harmadnap újra megisméllődött, úgy hogy az utolsó napon már nem tehető egyebet az adóvégrehajtó, minthogy állandóan négy ökrrel vontatta kocsiját a makaes adófizetők tanyái elé.

— **Ezt is jó tudni.** A sertéstartó gazdákra bizonyára érdekes lesz annak a tudása, hogy a hizott disznó súlyát hogy lehet megközelítő pontosággal meghatározni mérleg nélkül. Erre nézve egy tapasztalt gazda következő eljárást ajánlja: Spárgával, vagy szalaggal megmérjük az állat hosszát, a fejtől kezdve (pontosan a fülek között) a háton végig egész a fark tövig. Feljegyezzük a kapott centimétereket, azután megmérjük a disznó kerületét közvetlen a melső lábak mögött, azonban pontosan derékszögben a háthoz és szintén feljegyezzük a kapott centimétereket. Most megszorozzuk a két számot egymással. Az így nyert számot elosztjuk 11-el, ha a disznó jól volt hizlalva; ha csak félig van hizlalva, 13-al. Az így kapott szám majd nem kiadja a teljes pontos hussúlyt. A kinek módjában áll, próbálja ki e módszert.

— **Csendhaborítás.** Tegnap éjjel Bába Mihály kovács-legény alaposan beszérelve nagy kiabálást vitt végbe a csongrádi-uteán. Az őrjárat feljelentette csendhaborításért a rendőrség kihágási osztályán.

— **Részegség.** Tegnap délután Kuli József napszámos a Jókai-utján részegen hevert az utca közepén. Ismerősei nagynehezen elepelték a sárból, de az utcán posztoló rendőr feljelentette botrányos részegségért a kihágási osztálynál.

— **Gyorshajtás.** Tegnap délben egy vasuti fuvaros kocsijával oly sebes nyaragást rendezett a Rákóczi úton, hogy a törvényszéktől jövő felek alig tudtak a száguldó kocsit elöl elmelegülni. Rendőr nem létében a fuvaros személy azonosságát nem tudták megállapítani.

Kiárusítom

az összes női fehérneműeket: ingek, hálóröcklik, nadrágok, azonkívül az *idény előrehaladottsága miatt az összes téli posztók, szövetek női ruhákra minden elfogadható árban lesznek elárusítva*

VITÉZ GUSZTAV

posztó, vászon és divatru nagykereskedésben.

Megfojtotta az anyósát.

— *Esküdtzéki tárgyalás.* —

Kecskemét, 1908. febr. 12.

A ma tárgyalt bűneset körülbelül másfél hónapja történt a szomszédos Izsák községben és akkoriban nem közönséges szenzációt kellett.

December hó 21-én reggel halva találták ágyában *Urián Mátyásné* 70 éves izsáki öreg asszonyt. A holttesten az első pillanatra meglátszottak a külérőszak nyomai és mindenki tisztában volt azzal, hogy az *öreg asszony bűntény áldozata*. Nem is kellett soká keresni a tettest; jelentkezett önként a községi előjárásánál a meggyilkolt veje Kiss László, aki bevallotta, hogy ő fojtotta meg anyósát.

Már régen haragban voltak egymással. A harag oka abban rejlett, hogy az anyós a vót folyton korholta, dologtalanak, naplopónak nevezte és mindenképpen azt akarta, hogy leánya gyermekeivel hagyja ott a szerinte élehetetlen vejét. December hó 21-én reggel öt órakor még aludt Kiss László; anyósa újra előlről kezdte a régi mesét és gúnyosan kiabált vejére, hogy „alszik még a nagyságos ur.” Ezen azután feldühödött Kiss László, neki rohant anyósának és addig szorongatta nyakát, míg anyósa kezei között ki nem adta lelkét.

A kir. ügyészség gyilkosság büntette miatt emelt Kiss László ellen vádat és gyilkosság büntetével terhelve állott ma az esküdtbíró előtt.

A tárgyalás lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

Zsufolásig megtelt tárgyalási terem előtt nyitotta meg dr. Stipl Károly elnök a főtárgyalást. Szavazó bírák: B. Kiss Ferenc és Bárány Károly. A közzévalat dr. Kiss János kir. ügyész képviselte, a vádlottat dr. Papp Dezső ügyvéd látta el.

Kiss László, aki gyámoltalan, ügyefogyott embernek látszik s akiről fel sem tételeznék az első pillanatra az ember, hogy embert ölt, beismerte, hogy anyósát megfojtotta. Rendkívül fel volt indulva, mert anyósa már korán reggel szidni, korholni kezdte. Nem bosszúból fojtotta meg anyósát, sem azért, hogy vagyonához hozzájusson, mert neki nem kellett.

Az esetnek szemtanúja nem volt és a kihallgatott tanúk részben a nyomozás folyamán előfordult részletekről, részben pedig csak a Kiss László családja és az anyós közötti viszonyról tudtak tanúságot tenni.

A bizonyítási eljárás körülbelül 11 óra tájban véget ért. A kérdések megszövegezése után a perbeszédre került a sor. Dr. Kiss János ügyész a mellett érvelt, hogy vádlott előre megfontolt szándékkal cselekedett, míg dr. Papp Dezső védő ügyes, kiváló szónoki hűvével előadott beszédében azt fejtegette meggyőző érvekkel, hogy az előre megfontolt szándék kriteriumai hiányozván, védenecét szándékos emberölés büntetében lehet csak bűnösnek kimondani.

A replikák után déli félegykor a tárgyalást vezető elnök a tárgyalás folytatását délután három órára halasztotta el.

Délután a kérdések megmagyarázása után az esküdtök verdikthozatalra vonultak vissza. Rövid tanácskozás után gyilkosság vétségében mondták ki bűnösnek Kiss Lászlót, aminek alapján a kir. törvényszék a felhozott enyhítő körülmények figyelembe vételével 15 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte.

Az ügyész semmiségi panaszt jelentett be, a vádlott pedig, mivel a kir. törvényszék semmiségi panaszát elutasította, az ítélet ellen felfolyamodással élt.

Birtokváltások.

Korponai László és neje Szeleczky Ilona megvették özv. Kovács Sándorné Takács Mária széktoi 532 □-öl ingatlanát 3600 koronáért.

Tűzifa-eladás!**Hasított bükkfa**

— méterölenként —

házhoz szállítva **38 korona.**

Értekezni lehet:

Alsópályaudvari vendéglősnél.

NÁD-ELADÁS.Ózv. **Zsámboky Ferencné**tulajdonát képező **ballószögi** tanyáján**1000 kéve****legjobb minőségű nád eladó.**

Értekezni lehet a tulajdonosnál VIII. tized, Halasi-kis-utca 64. szám alatt.

— Eladó —

földbirtok, részben szőlő is.

Budai-hegyben, a várostól mint egy 5 pernyi járásra, Gyapjas István zöldségtermelő szomszédságában **egy hold és 500 négyszögöl területű föld**, részben szőlő is, szabadkézből **eladó.**

Értekezni lehet a tulajdonossal: IV. t., Galamb utca 258. sz. alatt. 6088 12-3

Eladó 150 db hasasbirka.

Értekezni lehet

idős **Muraközy Imre** tulajdonossal, Felső-Alpáron, 30. szám alatt, ahol a birkák is megtekinthetők. Ugyanott egy **szép 6080 3 éves magbika is eladó.** 6—3**Beretvás-beszálló kis vendéglője**

1908. évi május hó 1-től kiadó.

Értekezni lehet **Beretvás Pállal.****Lakás kerestetik**

március 1-ére, egy gyermektelen család részére; 2 egészséges szoba, konyha és kamra — a központtól nem messze — Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Eladó.A város legmagasabb részén, a központhoz közel, **két ház**, — az egyik új és adómentes;**Szarkásban 4 hold** új ültetésű **fajszőlő**, épületekkel;az **Üri-hegyben 1 hold** jókarban levő **borszőlő** és**Széktóban 250 út s z ő l ő** egy pormentes nyaralóval és egy hold gyümölcsös, — **kedvező fizetési feltételekkel eladó.**

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Jutányosan tanítok zongorázni,

kezdőket francia és német nyelvre.

6087 Cim a kiadóhivatalban. 4—2

Értesitem a n. é. közönséget, hogy február hóban a mult évről kimaradt **legfinomabb szöveteket (női ruhára is alkalmasak) beszerzési ár feléért kiárúsítom.**

Ugyancsak ezen szövetekből

férfiöltönyöket e hó folyamán mélyen leszállított árban készítek.Tisztelettel: **Augner Fülöp** férfiszabó.

Nagykőrösi-utca 15. Nagykőrösi-utca 15.

KIADÓ ÜRI LAKÁS.V. tized, Tehén utca 267. számú ház, mely áll: 4 egymásbanyiló szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 fáskamra, nyári mosószin és jó pinczéből, jó ivóvizű fűrott kúttal, külön fás udvarral, — villanyvilágítással, — **azonnal bérbeadó**, esetleg kedvező fizetési feltételekkel **eladó.** Czim a kiadóhivatalban. 5923**Kiadó úrilakás.**IV. tized, Fürj-utca 91. számú házban 4 egymásbanyiló szoba, üvegezett tornáccal, szép külön udvar, 3 lóra való istálló (esetleg anélkül is) és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt, — **május elsőre kiadó.**Értekezni lehet a fenti szám alatt **Kincses Sándor** tulajdonossal. 6029**Ház-, szőlő- és föld-eladás!**A **Molitórisz testvérek** és **Nyul örökösök** Kisvásári utca 110. számú háza, mely magában foglal **3 különálló lakást**, két pinczét, a hozzávaló mellékhelyiségeket és istállót; továbbá a **széktői hegyben**, a Mária kápolna vasúti megálló mellett 7 holdnál több **szőlő és föld épületekkel**, mely korcsmának kiválóan alkalmas helyiség, s ezideig is az volt; továbbá Molitórisz testvérek jogát illető 160 út szőlő és körülbelül 1 holdnyi föld — **szabadkézből eladó.**Értekezni lehet **Molitórisz Károly** ljal, Mária-utca 67. sz. alatt.**Kiadó úrilakás!**VII. tized, Katona József-utca 30 ik számú házban **egy úri lakás**, mely áll 3 utcai szoba, konyha, éléskamra és több mellékhelyiségből, üvegezett folyosó és villanyvilágítással, folyó évi **május hó elsejére** bérbe kiadó. — Értekezhetni a tulajdonos **Bartha Gergely** állatorvossal. 6081—12—2**Eladó szőlő.**A **Budai-közön**, a Lestár féle villa szomszédságában lévő **70 út szőlőm** szabadkézből **eladó.** — Értekezhetni az eladási feltételek felől II. tized, Lejtő-utca 321-ik szám alatti lakásomon **Fejér István.** 6103—3—3**Kiadó lakás.**Budai-kis-utcai 32 ik szám alatti (az iskola melletti) házban **egy úri lakás**, mely áll 3 utcai szoba, üvegezett folyosó és a szükséges mellékhelyiségekből, — folyó évi **május 1-étől kiadó.** 6032-10-10**Parcellázás!**Néhai **dr. Szeless József örökösöknek** tulajdonát képező körülbelül **6 kat. hold területű szőlő és föld**, a vasúti indóház átellenében parcelláknak **házhelyeknek előnyös feltételek mellett eladó.** Ugyancsak eladó Katonatelepen, az állomás mellett körülbelül 3 hold termő gyümölcsös és 3 hold hat éves termő fajszőlő. — Bővebb értesítést adnak: **Darányi Ferencz** és **Dr. Fekete László** ügyvédek. 6018—7—5

5642

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

200—41

SZÉNSAV-MŰVEK

Ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak a z o n n a l bármely mennyiségű természetes **vegyileg leg tisztább folyékony szénsavat**

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra. Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

● Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás! ●

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

$\frac{1}{1}$ és $\frac{1}{2}$ literes üvegekben.

Szív-, vese és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Muschong-buziásfürdői

szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdön

Sürgönyözim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

